

**Univerzitet u Tuzli
Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet**

I CIKLUS STUDIJA

STUDIJSKI PROGRAM: LOGOPEDIJA I AUDIOLOGIJA

u primjeni od 2015/16 akademske godine

Tuzla, juni 2015. godine

Uvod u disciplinu i kvalifikaciju.....	1
Izjava o razlozima.....	1
1. Opći dio.....	2
1.1. Stručni i akademski naziv i stepen koji se stiče završetkom studija I ciklusa.....	2
1.2. Uslovi za upis na studijski program	2
1.3. Naziv i ciljevi studijskog programa	2
1.4. Trajanje I ciklusa i ukupan broj ECTS bodova	3
1.5. Kompetencije i vještine koje se stiču kvalifikacijom (diplomom).....	3
1.6. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija...	3
2. Stručni dio.....	4
2.1. Struktura studijskog programa.....	4
2.2. Spisak obaveznih i izbornih predmeta.....	4
2.3. Nastavni plan.....	5
2.4. Uslovi upisa u naredni semestar.....	9
2.5. Izjava o metodama podučavanja i učenja.....	9
2.6. Objašnjenje o provjeri znanja.....	9
2.7. Generički kriteriji provjere znanja.....	9
2.8. Resursi učenja.....	10
2.9. Mogućnosti zapošljavanja.....	10
2.10. Međunarodna usaglašenost studijskog programa.....	10
2.11. Veza sa eksternim referentnim tačkama.....	11
2.12. Opis predmeta.....	15

Uvod u disciplinu i kvalifikaciju

Obrazovanje stručnjaka iz oblasti logopedije i surdoaudiologije u Bosni i Hercegovini ima osamnaest-godišnju tradiciju, te permanentno prati savremene trendove i razvoj ovih disciplina u svijetu. Diploma je prepoznata u velikom broju razvijenih zemalja. Program udružuje logopediju i audiologiju, kao što je to slučaj sa programima u nekim zemljama Evrope i SAD u kojima je obrazovanje logopeda i audiologa najrazvijenije u svijetu. Zanimanje audiolog i logoped je definisano u Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji zanimanja ISCO-08 pod brojem 2266, čijim se preuzimanjem osigurava usporedivost podataka o zanimanjima u državama članicama Europske unije i ostalim državama svijeta.

Logopedija je nauka koja se bavi prevencijom, detekcijom, dijagnosticiranjem i tretmanom poremećaja humane komunikacije pod kojom se podrazumijevaju svi oni procesi i funkcije koji su povezani s produkcijom govora, te s percepcijom i produkcijom oralnoga i pisanoga jezika, kao i oblicima neverbalne komunikacije. Logopedija je struka u razvoju na sjecištu primijenjene i čiste nauke. Logopedija je danas priznata kao struka i kao nauka u većini zemalja svijeta. Logoped je nezavisan stručnjak čije se osnovne aktivnosti ostvaruju na području prevencije, detekcije i intervencije u slučajevima poremećaja humane komunikacije. Audiologija je nauka koja se bavi prevencijom, detekcijom, dijagnostikom i tretmanom oštećenja sluha. Audiolozi su samostalni stručnjaci koji utvrđuju, procjenjuju i upravljaju posljedicama i poremećajima auditivne percepcije. Audiolozi sprovode audiološku rehabilitaciju i savjetovanje (rehabilitaciju slušanja i govora) djece i odraslih oštećena sluha, preporučuju odabir slušnog pomagala, a s ciljem poboljšanja slušanja. Audiolozi su osposobljeni za izgradnju adekvatnog oblika komunikacije, izradu individualnih programa podrške, te edukaciju djece oštećena sluha, kako u segregacijskim uvjetima, tako i u uvjetima inkluzije. Audiolog je dijagnostičar, terapeut, edukator, savjetnik i konsultant.

Teoretska i praktična znanja iz oblasti logopedске i audiološke prevencije, detekcije, dijagnostike i tretmana, koje se stiču na I ciklusu studija su konkurentna i praktično primjenjiva na bosansko-hercegovačkom tržištu rada i šire. Nakon završenog studijskog programa „Logopedija i audiologija“ studenti će steći kompetencije i vještine potrebne za samostalan rad u odgojno-obrazovnim ustanovama, zdravstvenim ustanovama, ustanovama socijalne zaštite i drugim ustanovama za prevenciju, detekciju, dijagnostiku i tretman govorno-jezičke i slušne patologije. Pored toga, steći će uslove za nastavak školovanja na II ciklusu studija, te imati pozitivan stav o potrebi cjeloživotnog učenja i razvoja stručnih kompetencija.

Izjava o razlozima

Logopedija i audiologija su u permanentnom i intenzivnom razvoju. Nova saznanja u oblasti dijagnostike i tretmana, uvođenje savremenih metoda, tehnika i pristupa, tehnološko-tehnički progres, izrada novih kompjuterskih programa i aparata koji se koriste u logopediji i audiologiji, novi zahtjevi tržišta itd. zahtijevaju nužnost školovanja ovog kadra i potrebu za cjeloživotnim učenjem i stalnim usavršavanjem iz ove oblasti. Takođe, najnovije spoznaje i dostignuća iz drugih oblasti sa kojima su logopedija i audiologija usko povezani (medicina, psihologija, pedagogija, akustika i informatika) zahtijevaju upotpunjavanje i usavršavanje studijskih programa koji će obezbijediti studentima neophodna primjenjiva znanja.

Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije oko 10% populacije ima jače izražene teškoće u govorno-jezičnoj komunikaciji s tendencijom porasta, a procjenjuje se da preko 80.000.000 evropljana ima gubitke sluha. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli je jedina visokoškolska institucija u FBiH koja obrazuje logopedski i audiološki kadar. Analizirajući navedene podatke i uzimajući u obzir trenutni broj diplomiranih stručnjaka iz ove oblasti u BiH više je nego očigledna opravdanost potrebe za obrazovanjem i usavršavanjem stručnih kadrova-logopeda i audiologa.

1. Opći dio

1.1. Stručni i akademski naziv i stepen koji se stiče završetkom studija I ciklusa

Član 1.

Završetkom studija I ciklusa student stiče akademsko, odnosno stručno zvanje u skladu sa Pravilnikom o akademskim i stručnim zvanjima i načinu njihovog korištenja koji donosi Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK.

Uz diplomu studentu se izdaje i dodatak diplome (Supplement).

1.2. Uslovi za upis na studijski program

Član 2.

Pravo upisa na studijski program „Logopedija i audiologija“, imaju kandidati državljani BiH, strani državljani i lica bez državljanstva sa završenom srednjom školom u četverogodišnjem trajanju u Bosni i Hercegovini, kao i kandidati koji su srednju školu završili izvan Bosne i Hercegovine, a za koje je nakon postupka nostrifikacije, odnosno ekvivalencije utvrđeno da imaju završeno odgovarajuće srednje obrazovanje. Pravo učešća na Konkursu imaju i kandidati sa završenom srednjom stručnom školom, ukoliko su stekli dopunsko obrazovanje iz općeobrazovnih predmeta u gimnaziji ili srednjoj tehničkoj i srodnoj školi. Klasifikacija i izbor kandidata za upis vrši se na osnovu rezultata prijemnog ispita i drugih kriterija u skladu s procedurama koje utvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli.

1.3. Naziv i ciljevi studijskog programa

Član 3.

Osnovni cilj univerzitetskog studijskog programa „Logopedija i audiologija“ na I ciklusu studija je da studenti steknu teorijska znanja i praktične vještine za samostalan rad iz oblasti prevencije, detekcije, dijagnostike i tretmana osoba sa poremećajima humane komunikacije pod kojom se podrazumijevaju svi oni procesi i funkcije koji su povezani s produkcijom govora, te s percepcijom i produkcijom oralnoga i pisanoga jezika, kao i oblicima neverbalne komunikacije. Pored toga Studijski program je usmjeren na stvaranje pozitivnog stava studenata o potrebi cjeloživotnog učenja i razvoja stručnih kompetencija. Izdani VII stepen stručne spreme nosiocu daje pravo korištenja zaštićenog stručnog zvanja Bachelor logopedije i audiologije i pravo na profesionalni rad u području prevencije, detekcije, dijagnostike i tretmana govorno-jezičke i slušne patologije u odgojno-obrazovnim ustanovama (predškolskim, redovnim osnovnim i srednjim školama, ustanovama za odgoj i obrazovanje osoba sa poteškoćama u razvoju), zdravstvenim ustanovama primarne i sekundarne zdravstvene zaštite (otorinolaringološkim, neurološkim, psihijatrijskim, audiološkim, fonijatrijskim i pedijatrijskim dispanzerima i klinikama) i ustanovama socijalne zaštite (centri za socijalni rad; služba za ocjenjivanje sposobnosti djeci i omladini ometenoj u psihičkom ili fizičkom razvoju; dnevni centri za tretman osoba sa smetnjama u razvoju; ustanove za boravak starih, bolesnih i iznemoglih osoba; dom za djecu bez roditeljskog staranja).

1.4. Trajanje I ciklusa i ukupan broj ECTS bodova

Član 4.

Prvi ciklus studija traje četiri godine (8 semestara) i vrednuje se sa 240 ECTS. Studijska godina se organizuje u dva semestra (zimski i ljetni), od kojih svaki traje 15 nastavnih sedmica.

1.5. Kompetencije i vještine koje se stiču kvalifikacijom (diplomom)

Član 5.

Nakon završenog studijskog programa „Logopedija i audiologija“ na I ciklusu studija studenti će biti osposobljeni za:

- prevenciju, rano otkrivanje i evidentiranje, dijagnostiku i tretman poremećaja glasa, govora, jezika i sluha definirajući, pristupajući i rješavajući u svim dobnim skupinama: artikulacijsko-fonološke poremećaje, afazije, motoričke govorne poremećaje, razvojne govorno-jezičke poremećaje, poremećaje glasa, poremećaje tečnosti govora, poremećaje hranjenja i gutanja, poremećaje čitanja i pisanja, poremećaje matematičkih sposobnosti, augmentativne i alternativne načine komunikacije, specifične teškoće učenja, višestruke poremećaje;
- prevenciju, rano otkrivanje, dijagnostiku i tretman poremećaja verbalne i neverbalne komunikacije u osoba sa posebnim potrebama (intelektualnim teškoćama, tjelesnom invalidnošću i hroničnim bolestima, sljepoćom i slabovidnošću, poremećajima autističnog spektra, višestrukim teškoćama, cerebralnim poremećajima koji prate starenje, potrebom za augmentativnom i alternativnom komunikacijom);
- edukaciju osoba oštećena sluha kako u segregacijskim uvjetima, tako i u uvjetima inkluzije;
- primjenu posebnih oblika komunikacije kod gluhih (čitanja govora s lica i usana, manuelni oblici komunikacije /ručna abeceda, manualno kodirani vokalni jezici, znakovni jezici i sl.);
- korištenje elektroakustičkih pomagala i druge savremene opreme i tehnologije u radu sa osobama sa poremećajima glasa, govora, jezika i sluha;
- integrisanje stečenih znanja (iz logopedije, audiologije, biomedicinskih nauka, nauka o jeziku i nauka o ponašanju), te njihovu primjenu u rješavanju problema, donošenju odluka u praksi, te savjetovanju i informisanju osoba sa poremećajima humane komunikacije i njihovih porodica;
- postupanje prema etičkim načelima struke;
- samostalno učenje i korištenje stručne literature;
- nastavak školovanja na II ciklusu studija iz područja logopedije i/ili audiologije.

1.6. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija

Član 6.

Studentu Univerziteta u Tuzli se može omogućiti prelazak sa jednog studijskog programa na drugi studijski program pod uslovima i postupku predviđenim Pravilima studiranja na I ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Član 7.

Studentu drugog Univerziteta može se omogućiti prelazak sa srodnih akreditovanih studijskih programa na studijski program „Logopedija i audiologija“ pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja na I ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli i Listom srodnih studijskih programa za odobravanje prelazaka studenata sa drugih univerziteta, odnosno srodnih studijskih programa Univerziteta u Tuzli.

2. Stručni dio

2.1. Struktura studijskog programa

Studijski program „Logopedija i audiologija“ je četverogodišnji studij koji se realizuje kroz osam semestra, pri čemu svaki semestar ima 15 nastavnih sedmica. Vrednuje se sa 240 ECTS bodova. Pripada području Društvenih nauka, polju Edukacijsko- rehabilitacijskih nauka i grani Logopedija, odnosno grani Audiologija. Studijski program se sastoji iz obaveznih i izbornih predmeta. Obavezni predmeti su osmišljeni na način da studentima omoguće sticanje opštih i stručnih znanja i vještina iz oblasti logopedije i audiologije, ali i osnovna neophodna znanja iz drugih oblasti sa kojima su logopedija i audiologija usko povezani (medicina, psihologija, pedagogija, akustika i informatika). Obavezni predmeti su dizajnirani tako da daju identitet kvalifikaciji. U obaveznim stručnim predmetima naglasak se stavlja na timski rad, ali i sposobnost nezavisnog rada i praktične vještine. Imaju za cilj da osposobe stručnjake za rad u oblastima logopedске i audiološke prevencije, detekcije, dijagnostike i tretmana. Svaka studijska godina ima deset obaveznih predmeta. U prvoj studijskoj godini, pored deset obaveznih predmeta, student u oba semestra pohađa i Tjelesni i zdravstveni odgoj u okviru kojeg, sa ponuđene liste, bira određenu fizičku aktivnost. Nastava Tjelesnog i zdravstvenog odgoja se realizira kroz teoretsko-praktičnu nastavu (vježbe) i ne ocjenjuje se. Izborni predmeti su osmišljeni da se studentima omogući sticanje znanja i spoznaja iz oblasti logopedije i audiologije u skladu sa njihovim interesima, afinitetima i potrebama. Izborni predmeti su na raspolaganju na svakoj studijskoj godini u svakom semestru.

Studenti III i IV studijske godine su obavezni da u svakom semestru obave praksu u trajanju od 75 sati u ustanovama koje se bave prevencijom, dijagnostikom i rehabilitacijom osoba sa poremećajem glasa, govora, jezika i sluha. Ukupan broj od 300 sati odrađene prakse studentima je vrjednovan sa 20 ECTS kredita definisanih Nastavnim planom iz stručnih logopedskih i audioloških nastavnih predmeta (po 1 ECTS iz obaveznih predmeta III i IV studijske godine). Student vodi Dnevnik prakse čiju formu usvaja NNV Fakulteta.

2.2. Spisak obaveznih i izbornih predmeta

Obavezni predmeti	Izborni predmeti
1. Fiziologija sa funkcionalnom anatomijom	1. Program poticanja predvještina pisanja
2. Psihologija	2. Konfliktologija i vršnjačka medijacija
3. Razvoj humane komunikacije i poremećaji	3. Psihologija osoba sa onesposobljenjem
4. Uvod u specijalnu edukaciju i rehabilitaciju I	4. Osnove verbalne komunikacije
5. Inkluzivna praksa	5. Volonterizam
6. Tjelesni i zdravstveni odgoj I	6. Porodica i rehabilitacija
7. Osnove humane genetike	7. Profesionalna komunikacija u logopediji
8. Pedagogija	8. Poticanje govorno-jezičkog razvoja
9. Uvod u logopediju	9. Engleski jezik za društvene i humanističke nauke
10. Sociopedagoške osnove poremećaja u ponašanju	10. Psihologija gluhoće
11. Uvod u specijalnu edukaciju i rehabilitaciju II	11. Osnove neverbalne komunikacije
12. Tjelesni i zdravstveni odgoj II	12. Statistika u edukaciji i rehabilitaciji
13. Neurologija	13. Bilingvizam gluhih
14. Neuropsihologija	14. Uvod u znakovni jezik
15. Poremećaji socijalne komunikacije	15. Višestruke teškoće kod gluhih
16. Audiologija i fonijatrija	16. Augmentativna i alternativna komunikacija
17. Audiološka dijagnostika	17. Menadžment poremećaja glasa
18. Govorna akustika	18. Forenzična akustika i fonetika
19. Artikulacijski i fonološki poremećaji	19. Kraniofacijalni govorni poremećaji

20. Logopedaska dijagnostika	20. Klinička opservacija u logopediji
21. Fonetika	21. Prevencija komunikacijskih poremećaja
22. Teškoće u komunikaciji bilingvalnih osoba	22. Profesionalno osposobljavanje osoba oštećena sluha
23. Razvojni govorno-jezički poremećaji	23. Industrijska audiologija
24. Poremećaji tečnosti govora	24. Menadžment u audiologiji
25. Poremećaji komunikacije kod traumatskih oštećenja mozga	
26. Jezički razvoj osoba oštećena sluha	
27. Sistemi komunikacije	
28. Poremećaji glasa	
29. Poremećaji čitanja i pisanja	
30. Poremećaji matematičkih sposobnosti	
31. Programiranje u rehabilitacijskoj audiologiji	
32. Programiranje u edukacijskoj audiologiji	
33. Disfagije i poremećaji hranjenja	
34. Klinički praktikum u logopediji	
35. Rehabilitacijska audiologija I	
36. Edukacijska audiologija I	
37. Audiološka protetika i asistivna tehnologija	
38. Afaziologija	
39. Motorički govorni poremećaji	
40. Rehabilitacijska audiologija II	
41. Edukacijska audiologija II	
42. Klinički praktikum u audiologiji	

2.3. Nastavni plan

I STUDIJSKA GODINA									
OBAVEZNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR				
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS	
Fiziologija sa funkcionalnom anatomijom	3		1	5					
Psihologija	3			3					
Razvoj humane komunikacije i poremećaji	4			5					
Uvod u specijalnu edukaciju i rehabilitaciju I	4	1		6					
Inkluzivna praksa	3	2		6					
Tjelesni i zdravstveni odgoj I			2	1					
Osnove humane genetike					3		1	5	
Pedagogija					2			3	
Uvod u logopediju					4	1		6	
Sociopedagoške osnove poremećaja u ponašanju					4	1		5	
Uvod u specijalnu edukaciju i rehabilitaciju II					4	1		6	
Tjelesni i zdravstveni odgoj II							2	1	
UKUPNO OBAVEZNIH	17	3	3	26	16	4	3	26	
DOPUNSKI KREDITI				4				4	
UKUPNO				30				30	

PREDMETI TJELESNOG I ZDRAVSTVENOG ODGOJA SE NE OCJENJUJU.

*U DOPUNSKE KREDITE ZIMSKOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (4 ECTS)
U DOPUNSKE KREDITE LJETNOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (4 ECTS)*

I STUDIJSKA GODINA								
IZBORNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Program poticanja predvještina pisanja	3	1		4				
Konfliktologija i vršnjačka medijacija	3	1		4				
Psihologija osoba sa onesposobljenjem	3	1		4				
Osnove verbalne komunikacije					3	1		4
Volonterizam					3	1		4
Porodica i rehabilitacija					3	1		4

U ZIMSKOM SEMESTRU STUDENT BIRA JEDAN IZBORNI PREDMET (4 ECTS)

U LJETNOM SEMESTRU STUDENT BIRA JEDAN IZBORNI PREDMET (4 ECTS)

II STUDIJSKA GODINA								
OBAVEZNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Neurologija	2		1	5				
Neuropsihologija	3			4				
Poremećaji socijalne komunikacije	3		1	4				
Audiologija i fonijatrija	4		1	6				
Audiološka dijagnostika	4		2	6				
Govorna akustika					3		1	5
Artikulacijski i fonološki poremećaji					3		2	6
Logopedaska dijagnostika					4		2	6
Fonetika					2			3
Teškoće u komunikaciji bilingvalnih osoba					3		1	5
UKUPNO OBAVEZNIH	16		5	25	15		6	25
DOPUNSKI KREDITI				5				5
UKUPNO				30				30

U DOPUNSKE KREDITE ZIMSKOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).

U DOPUNSKE KREDITE LJETNOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).

II STUDIJSKA GODINA								
IZBORNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Profesionalna komunikacija u logopediji	3		1	5				
Poticanje govorno-jezičkog razvoja	3		1	5				
Engleski jezik za društvene i humanističke nauke	1	3		5				
Psihologija gluhoće					3		1	5
Osnove neverbalne komunikacije					3		1	5
Statistika u edukaciji i rehabilitaciji					2		2	5

STUDENT BIRA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U ZIMSKOM I JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U LJETNOM SEMESTRU.

III STUDIJSKA GODINA								
OBAVEZNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Razvojni govorno-jezički poremećaji	3		2	6				
Poremećaji tečnosti govora	3		2	6				
Poremećaji komunikacije kod traumatskih oštećenja mozga	3		1	4				
Jezički razvoj osoba oštećena sluha	2		1	4				
Sistemi komunikacije	3		1	5				
Poremećaji glasa					3		2	6
Poremećaji čitanja i pisanja					3		2	6
Poremećaji matematičkih sposobnosti					3		1	4
Programiranje u rehabilitacijskoj audiologiji					3		1	5
Programiranje u edukacijskoj audiologiji					2		1	4
UKUPNO OBAVEZNIH	14		7	25	14		7	25
DOPUNSKI KREDITI				5				5
UKUPNO				30				30

Za svaki nastavni predmet u broj ECTS kredita je uračunata obavezna praksa.

U DOPUNSKE KREDITE ZIMSKOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).
 U DOPUNSKE KREDITE LJETNOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).

III STUDIJSKA GODINA								
IZBORNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Bilingvizam gluhih	3		1	5				
Uvod u znakovni jezik	3		1	5				
Višestruke teškoće kod gluhih	3		1	5				
Augmentativna i alternativna komunikacija					3		1	5
Menadžment poremećaja glasa					3		1	5
Forenzična akustika i fonetika					3		1	5

STUDENT BIRA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U ZIMSKOM I JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U LJETNOM SEMESTRU.

IV STUDIJSKA GODINA								
OBAVEZNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Disfagije i poremećaji hranjenja	3		2	6				
Klinički praktikum u logopediji	3		1	4				
Rehabilitacijska audiologija I	3		2	6				
Edukacijska audiologija I	3		1	5				
Audiološka protetika i asistivna tehnologija	2		1	4				
Afaziologija					3		2	6
Motorički govorni poremećaji					3		1	5
Rehabilitacijska audiologija II					3		1	5
Edukacijska audiologija II					3		1	5
Klinički praktikum u audiologiji					3		1	4
UKUPNO OBAVEZNIH	14		7	25	15		6	25
DOPUNSKI KREDITI				5				5
UKUPNO				30				30

Za svaki nastavni predmet u broj ECTS kredita je uračunata obavezna praksa.

U DOPUNSKE KREDITE ZIMSKOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).
 U DOPUNSKE KREDITE LJETNOG SEMESTRA ULAZE KREDITI ZA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS).

IV STUDIJSKA GODINA								
IZBORNI PREDMETI	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Kraniofacijalni govorni poremećaji	3		1	5				
Klinička opservacija u logopediji	3		1	5				
Prevenција komunikacijskih poremećaja	3		1	5				
Profesionalno osposobljavanje osoba oštećena sluha					3		1	5
Industrijska audiologija					3		1	5
Menadžment u audiologiji					3		1	5

STUDENT BIRA JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U ZIMSKOM I JEDAN IZBORNI PREDMET (5 ECTS) U LJETNOM SEMESTRU.

2.4. Uslovi upisa u naredni semestar

Prisustvo svim vidovima nastave, za studente je obavezno i o njemu se vodi evidencija na osnovu koje student, po odslušanom semestru dobija potpis od predmetnog nastavnika. Student može upisati naredni semestar nakon izvršenih obaveza iz prethodnog semestra po osnovu prisustva na predavanjima/vježbama, što dokazuje ovjerenim semestrom u Studentskoj službi Fakulteta. Student može opravdano izostati sa 20% nastave.

2.5. Izjava o metodama podučavanja i učenja

Metode podučavanja i učenja su osmišljene tako da podstiču studente na nezavisan i grupni rad. Osnovne metode podučavanja i učenja su:

- predavanja;
- laboratorijske vježbe;
- auditorne vježbe;
- seminari;
- diskusije;
- grupni rad;
- praksa.

2.6. Objašnjenje o provjeri znanja

Znanje studenata provjerava se i ocjenjuje kontinuirano tokom semestra. Pri tome se vrednuje prisutnost i aktivno sudjelovanje u nastavi i vježbama, priprema i prezentacija individualnog i grupnog seminarskog rada, praktični ispit, međuispiti i završni ispit. Metode provjere znanja su osmišljene tako da odgovaraju očekivanim ishodima učenja. Koristit će se slijedeće metode provjere znanja: usmeni i pismeni odgovori; izlaganja i prezentacije; eseji, seminarški radovi; alternativni zadaci; zadaci višestrukog izbora; zadaci jednostavnog dosjećanja; ostalo. Rezultati provjere znanja su dostupni i transparentni studentu tijekom cijelog semestra. Preciznije metode provjere znanja date su u opisima predmeta.

2.7. Generički kriteriji provjere znanja

Brojno	Opisno	Slovno	Opis	Bodovi
10	odličan	A	Pregledani rad je primjeren i pruža jasan dokaz potpunog usvajanja znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene na visok način.	94-100
9	izvanredan	B	Pregledani rad je odličan i pruža dokaz sveobuhvatnog znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju tom nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene, a da su mnoge zadovoljene na visok način.	84-93
8	vrlo dobar	C	Pregledani rad je dobar i pruža dokaz znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene, a da su mnoge više nego zadovoljene.	74-83
7	dobar	D	Pregledani rad je prihvatljiv i pruža dokaz znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene.	64-73
6	dovoljan	E	Pregledani rad je prihvatljiv i pruža dokaz minimalnog znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju tom nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da je većina ishoda učenja i obaveza za taj nivo zadovoljena.	54-63
5	ne zadovoljava	F	Pregledani rad je neprihvatljiv i pruža malo dokaza o znanju, razumijevanju i/vili vještinama koje odgovaraju tom nivou kvalifikacije. Dokazi pokazuju da je vrlo malo, ili nimalo, ishoda učenja i obaveza za taj nivo zadovoljeno.	0-53

2.8. Resursi učenja

Za potrebe pripremanja ispita studentima je na raspolaganju Univerzitetska biblioteka, uključujući i relevantne baze podataka, te resursi koje posjeduju predmetni nastavnici, saradnici. Praktične vježbe, kao i istraživanja za završni rad izvoditi će se u specijalizovanim institucijama u kojima se provodi prevencija, dijagnostika i tretman osoba sa poremećajima komunikacije i sluha različite etiologije. Studentima će po potrebi biti omogućen pristup multimedijalnoj sali Univerzitetskog centra za razvoj daljinskog obrazovanja Univerziteta u Tuzli, kao i pristup Internetu. Osigurat će se kontakt i konsultacije sa nastavnicima i saradnicima, kao bitan izvor učenja i praktičnog rada.

2.9. Mogućnosti zapošljavanja

Bachelor logopedije i audiologije je osposobljen za rad i zapošljavanje u zdravstvenim ustanovama (otorinolaringološkim, neurološkim, psihijatrijskim, audiološkim, fonijatrijskim i pedijatrijskim klinikama), predškolskim ustanovama, redovnim osnovnim školama, školskim dispanzerima, centrima za rehabilitaciju slušanja i govora, centrima za medicinsku rehabilitaciju, centrima i posebnim ustanovama za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju osoba sa teškoćama u razvoju, ustanovama za mentalno zdravlje i savjetovalištim, gerijatrijskim ustanovama, privatnoj praksi i sl.

2.10. Međunarodna usaglašenost studijskog programa

Studijski program „Logopedija i audiologija“ je po svojoj strukturi, ciljevima i kompetencijama diplomiranih studenata usporediv sa brojnim inozemnim studijima Evrope i Sjedinjenih američkih država, te navodimo samo neke od njih:

- Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Hrvatska;
- Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Srbija;
- University of Helsinki, Education program in Logopedics, Finska;
- University of Oulu, Faculty of humanities, Department of Finnish, Saami and Logopedics, Finska;
- University of Sydney, School of Communication Sciences and Disorders, Australija;
- University of Ohio, School of Hearing, Speech and Language Sciences, USA;
- University of Iowa, Department of Speech Pathology and Audiology, USA;
- University of Tennessee, Collegue for Education, Health, and Human Sciences, USA.

2.11. Veza sa eksternim referentnim tačkama

MATRICA KOJA POVEZUJE KVALIFIKACIJE I CIKLUSA STUDIJSKOG PROGRAMA „LOGOPEDIJA I AUDIOLOGIJA“ SA RAZLIČITIM DESKRIPTORIMA BIH OVŠK

EKSTERNE REFERENTNE TAČKE	ŠIFRA PREDMETA (I GODINA)															
DESKRIPTORI OKVIRA VŠ. KVALIFIKACIJA BIH ZA KVALIFIKACIJE KOJE PREDSTAVLJAJU USPJEŠAN ZAVRŠETAK I CIKLUSA STUDIJA (240 ECTS BODOVA)																
pokažu znanje i razumijevanje u području studija, koje se nadovezuje na njihovo srednjoškolsko obrazovanje i koje je uobičajeno na tom nivou, uz podršku odgovarajućih resursa za učenje (tekstova i informacionih i komunikacijskih tehnologija), koje uključuje neke aspekte koji će se temeljiti na poznavanju najnaprednijih dostignuća u datom području studija																
mogu primijeniti detaljno znanje i kritičko razumijevanje principa vezanih za dato područje studija/discipline na način koji pokazuje profesionalan pristup radu ili struci, te posjeduju kompetencije koje se obično pokazuju formiranjem i potkrepljivanjem argumentima i rješavanjem problema unutar datog područja studija																
imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke (obično unutar datog područja studija) na osnovu kojih donose sudove koji sadrže razmišljanja o relevantnim društvenim naučnim ili etičkim pitanjima																
mogu primijeniti osnovne metode sticanja znanja i aplikativna istraživanja u datoj disciplini, te su u stanju da odluče o tome koji pristup da upotrijebe za rješavanje datog problema, i svjesni su toga u kojoj mjeri je odabrani pristup primjeren rješavanju takvog problema																
mogu prenositi, uz korištenje odgovarajućeg jezika (a tamo gdje je to primjereno, i jednog ili više stranih jezika) i komunikacijskih tehnologija, informacije, ideje, probleme i rješenja, i auditoriju koji nije specijalizovan i koji je specijalizovan za dato područje izučavanja																
su izgradili vještine učenja neophodne za dalji studij, uz visok stepen autonomije i akademskih vještina i svojstava neophodnih za istraživački rad, shvatanje i procjenu novih informacija, koncepata i dokaza iz različitih izvora																
posjeduju temelj za buduće samousmjeravanje i cjeloživotno učenje																
su stekli interpersonalne vještine i vještine timskog rada, primjerene za zapošljavanje i/ili dalji studij																

EKSTERNE REFERENTNE TAČKE	ŠIFRA PREDMETA (II GODINA)													
<p>DESKRIPTORI OKVIRA VŠ. KVALIFIKACIJA BIH ZA KVALIFIKACIJE KOJE PREDSTAVLJAJU USPJEŠAN ZAVRŠETAK I CIKLUSA STUDIJA (240 ECTS BODOVA)</p>														
<p>pokažu znanje i razumijevanje u području studija, koje se nadovezuje na njihovo srednjoškolsko obrazovanje i koje je uobičajeno na tom nivou, uz podršku odgovarajućih resursa za učenje (tekstova i informacionih i komunikacijskih tehnologija), koje uključuje neke aspekte koji će se temeljiti na poznavanju najnaprednijih dostignuća u datom području studija</p>														
<p>mogu primijeniti detaljno znanje i kritičko razumijevanje principa vezanih za dato područje studija/discipline na način koji pokazuje profesionalan pristup radu ili struci, te posjeduju kompetencije koje se obično pokazuju formiranjem i potkrepljivanjem argumentima i rješavanjem problema unutar datog područja studija</p>														
<p>imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke (obično unutar datog područja studija) na osnovu kojih donose sudove koji sadrže razmišljanja o relevantnim društvenim naučnim ili etičkim pitanjima</p>														
<p>mogu primijeniti osnovne metode sticanja znanja i aplikativna istraživanja u datoj disciplini, te su u stanju da odluče o tome koji pristup da upotrijebe za rješavanje datog problema, i svjesni su toga u kojoj mjeri je odabrani pristup primjeren rješavanju takvog problema</p>														
<p>mogu prenositi, uz korištenje odgovarajućeg jezika (a tamo gdje je to primjereno, i jednog ili više stranih jezika) i komunikacijskih tehnologija, informacije, ideje, probleme i rješenja, i auditoriju koji nije specijalizovan i koji je specijalizovan za dato područje izučavanja</p>														
<p>su izgradili vještine učenja neophodne za dalji studij, uz visok stepen autonomije i akademskih vještina i svojstava neophodnih za istraživački rad, shvatanje i procjenu novih informacija, koncepata i dokaza iz različitih izvora</p>														
<p>posjeduju temelj za buduće samousmjeravanje i cjeloživotno učenje</p>														
<p>su stekli interpersonalne vještine i vještine timskog rada, primjerene za zapošljavanje i/ili dalji studij</p>														

EKSTERNE REFERENTNE TAČKE	ŠIFRA PREDMETA (III GODINA)												
DESKRIPTORI OKVIRA VŠ. KVALIFIKACIJA BIH ZA KVALIFIKACIJE KOJE PREDSTAVLJAJU USPJEŠAN ZAVRŠETAK I CIKLUSA STUDIJA (240 ECTS BODOVA)													
pokažu znanje i razumijevanje u području studija, koje se nadovezuje na njihovo srednjoškolsko obrazovanje i koje je uobičajeno na tom nivou, uz podršku odgovarajućih resursa za učenje (tekstova i informacionih i komunikacijskih tehnologija), koje uključuje neke aspekte koji će se temeljiti na poznavanju najnaprednijih dostignuća u datom području studija													
mogu primijeniti detaljno znanje i kritičko razumijevanje principa vezanih za dato područje studija/discipline na način koji pokazuje profesionalan pristup radu ili struci, te posjeduju kompetencije koje se obično pokazuju formiranjem i potkrepljivanjem argumentima i rješavanjem problema unutar datog područja studija													
imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke (obično unutar datog područja studija) na osnovu kojih donose sudove koji sadrže razmišljanja o relevantnim društvenim naučnim ili etičkim pitanjima													
mogu primijeniti osnovne metode sticanja znanja i aplikativna istraživanja u datoj disciplini, te su u stanju da odluče o tome koji pristup da upotrijebe za rješavanje datog problema, i svjesni su toga u kojoj mjeri je odabrani pristup primjeren rješavanju takvog problema													
mogu prenositi, uz korištenje odgovarajućeg jezika (a tamo gdje je to primjereno, i jednog ili više stranih jezika) i komunikacijskih tehnologija, informacije, ideje, probleme i rješenja, i auditoriju koji nije specijalizovan i koji je specijalizovan za dato područje izučavanja													
su izgradili vještine učenja neophodne za dalji studij, uz visok stepen autonomije i akademskih vještina i svojstava neophodnih za istraživački rad, shvatanje i procjenu novih informacija, koncepata i dokaza iz različitih izvora													
posjeduju temelj za buduće samousmjeravanje i cjeloživotno učenje													
su stekli interpersonalne vještine i vještine timskog rada, primjerene za zapošljavanje i/ili dalji studij													

EKSTERNE REFERENTNE TAČKE	ŠIFRA PREDMETA (IV GODINA)												
DESKRIPTORI OKVIRA VŠ. KVALIFIKACIJA BIH ZA KVALIFIKACIJE KOJE PREDSTAVLJAJU USPJEŠAN ZAVRŠETAK I CIKLUSA STUDIJA (240 ECTS BODOVA)													
pokažu znanje i razumijevanje u području studija, koje se nadovezuje na njihovo srednjoškolsko obrazovanje i koje je uobičajeno na tom nivou, uz podršku odgovarajućih resursa za učenje (tekstova i informacionih i komunikacijskih tehnologija), koje uključuje neke aspekte koji će se temeljiti na poznavanju najnaprednijih dostignuća u datom području studija													
mogu primijeniti detaljno znanje i kritičko razumijevanje principa vezanih za dato područje studija/discipline na način koji pokazuje profesionalan pristup radu ili struci, te posjeduju kompetencije koje se obično pokazuju formiranjem i potkrepljivanjem argumentima i rješavanjem problema unutar datog područja studija													
imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke (obično unutar datog područja studija) na osnovu kojih donose sudove koji sadrže razmišljanja o relevantnim društvenim naučnim ili etičkim pitanjima													
mogu primijeniti osnovne metode sticanja znanja i aplikativna istraživanja u datoj disciplini, te su u stanju da odluče o tome koji pristup da upotrijebe za rješavanje datog problema, i svjesni su toga u kojoj mjeri je odabrani pristup primjeren rješavanju takvog problema													
mogu prenositi, uz korištenje odgovarajućeg jezika (a tamo gdje je to primjereno, i jednog ili više stranih jezika) i komunikacijskih tehnologija, informacije, ideje, probleme i rješenja, i auditoriju koji nije specijalizovan i koji je specijalizovan za dato područje izučavanja													
su izgradili vještine učenja neophodne za dalji studij, uz visok stepen autonomije i akademskih vještina i svojstava neophodnih za istraživački rad, shvatanje i procjenu novih informacija, koncepata i dokaza iz različitih izvora													
posjeduju temelj za buduće samousmjeravanje i cjeloživotno učenje													
su stekli interpersonalne vještine i vještine timskog rada, primjerene za zapošljavanje i/ili dalji studij													

*Objašnjenje šifri predmeta:

2.12. Opis predmeta